https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble

Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

O‘zbekiston milliy pedagogika

Universiteti 4-bosqich talabasi

Oripov Azizbek (@oripovazizbek5909@gmail.com)

KASBIY TA’LIM MAZMUNINI ISHLAB CHIQISH TEXNOLOGIYASINING TUZILISHI

Kalit so‘zlar: Kasbiy ta’lim, mazmunni rivojlantirish, kompetensiya modeli, mehnat bozori talablari, pedagogik yondashuv, modullashtirish, raqamlashtirish, innovatsion metodlar, hamkorlik, ta’lim standartlari.

Annotatsiya: Ushbu maqolada kasbiy ta’lim mazmunini ishlab chiqish va rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi. Mehnat bozori talablari, davlat ta’lim standartlari va kasbiy kompetensiyalar modeli asosida ta’lim mazmunini shakllantirish jarayoni ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, pedagogik yondashuvlar, modullashtirish, raqamlashtirish, innovatsion metodlar va hamkorlik aloqalari orqali kasbiy ta’lim mazmunini boyitish mexanizmlari yoritilgan. Maqola mazmunning real ish faoliyati va mehnat bozoriga mosligini ta’minlash, bitiruvchilarning raqobatbardosh malakasini oshirishga qaratilgan yondashuvlarni taklif etadi.

Keywords: Professional education, content development, competency model, labor market requirements, pedagogical approach, modulation, digitalization, innovative methods, cooperation, education standards.

Annotation: This article analyzes the theoretical and practical aspects of the development and development of the content of professional education. The process of forming the content of education on the basis of labor market requirements, state educational standards and the model of professional competencies is considered. It also covers the mechanisms for enriching the

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

content of vocational education through pedagogical approaches, modulation, digitalization, innovative methods and collaborations. The article offers approaches to ensuring the relevance of content to real performance and the labor market, as well as to improve the competitive skills of graduates.

Bugungi kunda mehnat bozori keskin o‘zgarib borayotgan, kasblar tez yangilanayotgan davrda kasbiy ta’limni zamon talablari asosida tashkil etish dolzarb masalaga aylandi. Ta’lim mazmunini to‘g‘ri ishlab chiqish — o‘quvchi (yoki talaba)ning kelajakdagi kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishning asosiy sharti hisoblanadi. Shuning uchun kasbiy ta’lim mazmunini ishlab chiqish jarayoni aniq texnologiyalar, ilmiy yondashuvlar hamda metodik asoslarni talab etadi. Bugungi globallashuv va texnologik taraqqiyot sharoitida kasbiy ta’lim tizimi oldida yangi talablar paydo bo‘lmoqda. Mehnat bozori tez o‘zgarar ekan, ta’lim mazmunini ham shunga mos yangilab borish zarurati tug‘ilmoqda. Zero, ta’limning mazmuni o‘quvchi yoki talabaning kelajakdagi kasbiy kompetensiyalarini shakllantiradigan asosiy omildir. Shu bois kasbiy ta’lim mazmunini ishlab chiqish texnologiyasini ilmiy asosda to‘g‘ri tashkil etish, uni zamonaviy me’yorlar va real ishlab chiqarish ehtiyojlari bilan uyg‘unlashtirish muhim hisoblanadi. Kasbiy ta’lim mazmunini ishlab chiqish texnologiyasi — bu *maqsadli, tizimli, bosqichma-bosqich amalga oshiriladigan jarayon* bo‘lib, u konseptual asos, mazmuniy tarkib va rivojlantirish mexanizmlaridan iborat tuzilmaga ega. Mazmunni ishlab chiqishda konseptual asosni to‘g‘ri tanlash va uni ilmiy-metodik yondashuvlar bilan boyitish mazmun sifatini belgilovchi hal qiluvchi omil bo‘lib xizmat qiladi. Konseptual asos mazmunning yo‘nalishini belgilaydi, ta’lim jarayonining maqsadi va natijasini aniq ko‘rsatib beradi, shuningdek, o‘quv dasturlarining tizimli shakllanishiga zamin yaratadi.

Konseptual asos — kasbiy ta’lim mazmunini shakllantirish uchun ishlatiladigan nazariy-metodik poydevor. U ta’limning maqsadini, kutilayotgan natijalarni

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

(kompetensiyalarni), mazmun va baholash me'zonlarini, shuningdek mazmunni doimiy yangilab borish tamoyillarini belgilaydi.

Vazifalari:

— *Mehnat bozori va ijtimoiy-iqtisodiy ehtiyojlar bilan bog'lash;*

— *Kasbiy kompetensiyalar modelini aniqlash;*

— *Ta'lim standartlari va baholash tizimi bilan moslash;*

— *O'qitish-o'rganish jarayonini rejalashtirish va sifatni ta'minlash.*

Avvalo, konseptual asosni yaratish jarayonida mehnat bozorining real ehtiyojlari chuqur tahlil qilinadi. Ish beruvchilar, korxonalar va soha mutaxassislaridan olingan ma'lumotlar kasbiy kompetensiyalarning aniq shakllanishiga yordam beradi. Statistik ma'lumotlar, bandlik darajasi, ochiq ish o'rinlarida talab qilinayotgan ko'nikmalar — bularning barchasi mazmunni to'g'ri yo'naltirishda asosiy faktlar sifatida xizmat qiladi. Shuningdek, kasbiy kompetensiyalar modeli tuziladi. Bu model o'quvchi egallashi kerak bo'lgan bilim, ko'nikma, malaka va kasbiy xulq-atvorni o'z ichiga oladi. Mazkur model nazariy bilimlar, amaliy tayyorgarlik va ijtimoiy-kommunikativ ko'nikmalarni o'zida uyg'unlashtiradi. Har bir kompetensiya aniq ta'rif, indikatorlar va baholash mezonlari bilan ifodalanadi, bu esa mazmunning o'lchanadigan bo'lishiga imkon yaratadi. Natijada konseptual asos — mazmunni belgilab beruvchi bosh yo'nalish bo'lib, u kasbiy ta'limni sifatli, raqobatbardosh va mehnat bozori talablariga mos holga keltiradi.

Mehnat bozori talablari: kasbiy ta'lim mazmunining poydevori mehnat bozorining o'zgaruvchan talablari bilan belgilanadi. Ishlab chiqarish korxonalari, xizmat ko'rsatish tashkilotlari, texnika va texnologiyalar yangilanib borayotgan bir paytda mutaxassislar ham yangicha malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishi zarur. Mehnat bozori talablari, avvalo, qaysi kasblarga ehtiyoj borligini, qanday texnik

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

ko‘nikmalar talab etilayotganini, zamonaviy ish jarayonlari qaysi amaliy kompetensiyalarni taqozo qilayotganini aniqlab beradi. Bugungi kunda mehnat bozori nafaqat kasbga oid maxsus bilimlarni, balki universallashgan — muloqot, jamoada ishlash, yechim topish, raqamli savodxonlik kabi umumkasbiy kompetensiyalarni ham talab qilmoqda. Ish beruvchilar bilan so‘rovlar, statistik ma’lumotlar, ochiq ish o‘rinlari tahlili mazmunni qay darajada takomillashtirish zarurligini ko‘rsatadi. Bu talablar kasbiy ta’lim mazmunining yo‘nalishini belgilab berar ekan, keyingi bosqich — davlat ta’lim standartlarini yangilash va ular bilan muvofiqlashtirishga asos bo‘ladi.

Davlat ta’lim standartlari: mehnat bozori talablari aniqlangach, ularni ta’lim tizimida normativ asos sifatida mustahkamlash davlat ta’lim standartlarining vazifasiga aylanadi. Davlat ta’lim standartlari (DTS) kasbiy ta’lim mazmunining minimal darajasini belgilab beradi, har bir kasb yoki mutaxassislik bo‘yicha o‘quvchi egallashi zarur bo‘lgan o‘quv natijalarini tartibga soladi. Ya’ni, DTS mehnat bozoridan kelib chiqib shakllangan talablarni rasmiylashtiradi va ularni ta’lim jarayonining majburiy qismiga aylantiradi. DTSning mavjudligi kasbiy ta’limning mazmuniy birligiga xizmat qiladi: o‘quv rejalar, modullar, baholash mezonlari va tashkiliy jarayonlar aynan shu standartlarga tayangan holda ishlab chiqiladi. Ammo DTS faqat umumiy chegara bo‘lib, kasbiy kompetensiyalar modelini yaratishda yo‘naltiruvchi hujjat sifatida xizmat qiladi. Keyingi bosqichda o‘quv natijalarini aniq kompetensiyalar shaklida ifodalash zarur bo‘ladi.

Kasbiy kompetensiyalar modeli — bu o‘quvchilarning mehnat faoliyatida muvaffaqiyat qozonishi uchun zarur bo‘lgan bilim, ko‘nikma, malaka va shaxsiy sifatlar majmuasidir. Mehnat bozori talablari va DTSdan kelib chiqib, har bir kasb bo‘yicha aniq kompetensiyalar belgilanadi. Modelning asosiy maqsadi — o‘quvchi ta’lim jarayonida nimani bilishi, nimalarni bajara olishi va professional muhitda qanday munosabat bildira olishini aniq belgilab berishdir.

Kasbiy kompetensiyalar modeli uch asosiy guruhni qamrab oladi:

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

1. **Umumkasbiy kompetensiyalar** — muloqot, jamoada ishlash, yechim topish, raqamli savodxonlik.
2. **Maxsus kasbiy kompetensiyalar** — texnologik jarayonlarni bajarish, uskunalar bilan ishlash, ishlab chiqarish standartlariga rioya qilish.
3. **Shaxsiy-professionallik kompetensiyalari** — mas'uliyat, intizom, mehnat madaniyati, xavfsizlik qoidalariga amal qilish.

Bu kompetensiyalar o'quv modullari mazmuniga integratsiya qilinadi, baholash tizimi esa aynan kompetensiyalarning daraja va indikatorlariga tayangan holda ishlab chiqiladi. Shunday qilib, kompetensiyalar modeli pedagogik yondashuvlarni tanlashga ham bevosita ta'sir qiladi.

Pedagogik yondashuvlar: kasbiy ta'lim mazmuni faqat nazariy bilimlar to'plami bo'lib qolmasligi uchun uni o'qitish jarayonida zamonaviy pedagogik yondashuvlardan foydalanish talab etiladi. Chunki mehnat bozorining amaliy ko'nikmalar talabi, DTSning o'quv natijalari, kompetensiya modelining tuzilishi o'qitish metodikasini tubdan yangilashni taqozo qiladi. Bugungi kunda kasbiy ta'limda quyidagi yondashuvlar eng samarali hisoblanadi:

1. **Kompetensiyaga asoslangan yondashuv** — nazariya va amaliyotni uyg'unlashtiradi;
2. **Modulli o'qitish texnologiyasi** — o'quv jarayonini kichik, o'lchanadigan natijalarga ega bloklarga ajratadi;
3. **Dual ta'lim tizimi** — o'qitishning muhim qismini ishlab chiqarishda o'tashga imkon beradi;
4. **Loyiha asosida o'qitish (PBL)** — o'quvchilarni mustaqil ijodkorlik va masala yechishga yo'naltiradi;
5. **Simulyatsiya va trening texnologiyalari** — real mehnat jarayonini sun'iy muhitda qayta yaratadi;
6. **Raqamli pedagogika** — virtual laboratoriyalar, multimedia kontentlar, interaktiv mashg'ulotlar orqali o'quv jarayonini jonlantiradi.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Mazkur yondashuvlar kompetensiyalarning shakllanishiga xizmat qilgani uchun, kasbiy ta’lim mazmunini ishlab chiqishda pedagogik texnologiyalar bilan kompetensiya modeli o‘zaro chambarchas bog‘lanadi. Kasbiy ta’lim mazmunini ishlab chiqish murakkab, ammo izchil tashkil etilsa yuqori samaradorlik beradigan jarayondir. Uning muvaffaqiyati eng avvalo mehnat bozori talablari, davlat ta’lim standartlari, kasbiy kompetensiyalar modeli va pedagogik yondashuvlarning o‘zaro uyg‘unlashuviga bog‘liq. Mehnat bozori mazmunning real yo‘nalishini belgilasa, DTS uni normativ darajada mustahkamlaydi. Kompetensiyalar modeli mazmunning funksional tuzilishini yaratadi, pedagogik yondashuvlar esa mazmunning amalda qanday o‘zlashtirilishini ta’minlaydi.

Kasbiy ta’lim mazmunini rivojlantirish mexanizmlari: kasbiy ta’lim mazmunini takomillashtirish zamonaviy ta’lim jarayonining eng muhim strategik yo‘nalishlaridan biridir. Chunki ishlab chiqarishning globallashuvi, texnologik jarayonlarning tezkor o‘zgarishi, mehnat bozori ehtiyojlarining dinamik rivojlanishi kadrlar tayyorlash sifatiga yangicha yondashuvlarni talab qilmoqda. Shunday sharoitda kasbiy ta’lim mazmunini doimiy ravishda tahlil qilish, baholash va yangilab borish samarali mexanizmlarni joriy etishni taqozo etadi.

Monitoring va tahlil: ta’lim mazmunini rivojlantirish jarayonida monitoring va analitik tahlil poydevor vazifasini bajaradi. O‘quv dasturlarining amaldagi holatini muntazam o‘rganish, o‘quvchilarning o‘zlashtirish ko‘rsatkichlari, ishlab chiqarish amaliyotlari natijalari, ish beruvchilarning fikrlari va tavsiyalari asosida ta’lim jarayonidagi kuchli hamda zaif jihatlar aniqlanadi. Mazkur jarayon ta’lim dasturini real sektor talablari bilan uzviy bog‘lashga, mazmundagi kamchiliklarni bartaraf etishga imkon beradi. Shu bilan birga monitoring natijalari asosida kompetensiyalarni qayta ko‘rib chiqish, modul mazmunini yangilash va pedagogik yondashuvlarni takomillashtirish yo‘nalishlari belgilab olinadi.

Modullashtirish: kasbiy ta’lim mazmunini modullashtirish o‘quv jarayonini moslashuvchan, amaliyotga yaqin va shaxsga yo‘naltirilgan qilish imkonini beradi. Modul asosidagi ta’lim texnologiyasi har bir kasbiy ko‘nikma bo‘yicha aniq

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

natijaga erishishni kafolatlaydi, o‘qitish mazmunini bosqichma-bosqich, mantiqiy zanjir orqali o‘zlashtirishga yordam beradi. Shuningdek, modullashtirish o‘quvchilarga mustaqil ta’lim olish, kompetensiyalarni individual sur’atda egallash, ishlab chiqarish amaliyotini integratsiya qilish kabi afzalliklarni yaratadi. Mazkur yondashuv zamonaviy mehnat bozorining tezkor o‘zgaruvchan xususiyatiga mos ravishda o‘quv dasturlarini tezkor qayta ishlab chiqish imkoniyatini beradi.

Raqamlashtirish jarayoni kasbiy ta’lim mazmunini zamonaviy axborot muhiti bilan uyg‘unlashtiradi. Elektron o‘quv resurslari, raqamli laboratoriyalar, virtual trenajyorlar, simulyatsion dasturlar, masofaviy ta’lim platformalari o‘quvchilarning kasbiy ko‘nikmalarini amaliy jihatdan mustahkamlashga xizmat qiladi. Raqamli vositalar ta’lim jarayonini interaktiv, vizual va kirish imkoniyati yuqori bo‘lgan shaklga keltiradi. Bundan tashqari, raqamlashtirish o‘qituvchi faoliyatini yengillashtiradi, o‘quv jarayonini monitoring qilish va baholash tizimlarini aniq, shaffof va nazorat qilinadigan holga keltiradi. Kasbiy ta’lim mazmunini rivojlantirishda innovatsion pedagogik texnologiyalar muhim o‘rin tutadi. Klaster texnologiyasi, loyihaviy ta’lim, STEAM yondashuvi, kompetensiyaga asoslangan o‘qitish, “case-study”, dual ta’lim elementi, amaliy mashg‘ulotlarni integratsiya qilish kabi metodlar o‘quvchilarda mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish, jamoaviy ishlash, ijodkorlik va tashabbuskorlik kabi kompetensiyalarni shakllantiradi. Innovatsion yondashuvlar ta’lim mazmunining faollik darajasini oshirib, uni an’anaviy ma’ruzabozlikdan amaliy faoliyatga yo‘naltirilgan tizimga aylantiradi.

Hamkorlik aloqalarini kengaytirish: Kasbiy ta’lim mazmunini takomillashtirishda ishlab chiqarish korxonalari, ijtimoiy hamkorlar, mahalliy boshqaruv organlari va xorijiy ta’lim muassasalari bilan tizimli hamkorlik muhim ahamiyatga ega. Ish beruvchilarning faol ishtiroki o‘quv rejalari va dasturlarini real mehnat bozori ehtiyojlariga moslashtirishga yordam beradi. Korxonalarda o‘tkaziladigan amaliyotlar, birgalikdagi o‘quv–ishlab chiqarish loyihalari, mutaxassislar bilan uchrashuvlar ta’lim mazmunining amaliy qiymatini oshiradi.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Xorijiy hamkorlik esa ilg‘or tajribalarni o‘rganish, yangi texnologiyalarni joriy etish va kadrlar tayyorlash sifatini xalqaro standartlarga moslashtirish imkonini beradi. Kasbiy ta’lim mazmunini rivojlantirish mexanizmlari ta’lim tizimini zamonaviy talablarga moslashtirishning asosiy omilidir. Monitoring va tahlil jarayoni ta’lim sifatini baholashga xizmat qilsa, modullashtirish mazmunni moslashuvchan va natijaga yo‘naltirilgan qiladi. Raqamlashtirish ta’lim jarayonini zamonaviy axborot muhitiga integratsiya etadi, innovatsion metodlar esa o‘quvchilarning kompetensiyalarini chuqur shakllantirishga yordam beradi. Hamkorlik aloqalarining kengayishi ta’lim mazmunini ishlab chiqarish ehtiyojlari bilan to‘liq uyg‘unlashtiradi.

Shu tariqa, kasbiy ta’lim mazmunini rivojlantirish mexanizmlari kompleks va tizimli yondashuvni talab etib, raqobatbardosh, zamonaviy bilim va ko‘nikmalarga ega mutaxassislarni tayyorlashga mustahkam zamin yaratadi. Kasbiy ta’lim mavzusini o‘rganib chiqsam, birinchi navbatda, uning hayotimiz bilan qanday bog‘liqligini sezdim. Chunki har birimiz ish topishimiz, hayotimizni qurishimiz uchun kerakli bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishimiz lozim. Shu nuqtai nazardan qaraganda, mehnat bozori talablari — juda muhim. Ish beruvchilar nimani kutadi, qaysi malakalar zarur, qaysi kasblar hozirda talabda — bularni bilmasdan, o‘qiganimizning foydasi bo‘lmaydi. Shuning uchun ta’limning real ehtiyojlarga javob berishi meni ko‘proq ishongan qilmoqda. Davlat ta’lim standartlari esa bu jarayonda bir yo‘l xaritasi vazifasini bajaradi. U bizga nima o‘rganishimiz, qanday bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishimiz kerakligini ko‘rsatadi. Oddiy til bilan aytganda, u “yo‘nalish va chegarani belgilovchi” hujjat. Shaxsiy fikrim, standartlar bo‘lmasa, har kim o‘zi xohlaganicha o‘qib, natijada ishga joylashishda qiynalardi. Kasbiy kompetensiyalar modeli meni eng qiziqtirgan jihat bo‘ldi. U shunchaki nazariy bilim emas, balki amalda foydali bo‘ladigan, ish jarayonida haqiqatan kerak bo‘ladigan ko‘nikmalarni bildiradi. Masalan, biror texnikani ishlata olish, muammoni hal qilay olish, jamoadoshlar bilan ishlash kabi

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

qobiliyatlar. Shuni tushunganimdan so‘ng, o‘qiganlarimiz haqiqatan ham ishga tayyor bo‘lishi kerak degan fikrga keldim.

Pedagogik yondashuvlar esa ta’limni qiziqarli va amaliy qiladi. Faqat kitob o‘qish emas, balki loyihalar qilish, amaliy mashg‘ulotlarda qatnashish, simulyatsiyalar yordamida ish jarayonini ko‘rish — bular bizga bilimni hayotga tatbiq etishni o‘rgatadi. Shu jihat meni ayniqsa ruhlantiradi, chunki o‘qigan narsamni real ishda ishlatish imkoniyati borligi ishonch beradi. Kasbiy ta’lim mazmunini rivojlantirish mexanizmlari, monitoring, modullashtirish, raqamlashtirish, innovatsion metodlar va hamkorlik aloqalari bularning barchasi meni kelajakda ishga tayyorlaydi degan hissiyot uyg‘otadi. Har bir mexanizm o‘z o‘rnida juda foydali: monitoring orqali kamchiliklar aniqlanadi, modullar orqali o‘qish tartibli bo‘ladi, raqamli vositalar orqali qiziqish ortadi, innovatsion metodlar va hamkorlik esa real tajriba beradi. Xulosa qilib aytganda, oddiy inson sifatida shuni his qildimki, kasbiy ta’limning mazmuni nafaqat kitobdagi bilimlar to‘plami, balki hayotga, ishga tayyorlaydigan real tizimdir. U yaxshi tashkil etilgan bo‘lsa, bizga o‘zimizni sinab ko‘rish, yangi narsalarni o‘rganish va haqiqatan kerakli mutaxassis bo‘lish imkoniyatini beradi. Shu sababli, kasbiy ta’limni doimiy ravishda rivojlantirish va zamonaviy talablar bilan uyg‘unlashtirish juda muhim va hayotiy zarur ekanligini his qildim.

Foydalanilgan adabiyotlar

№	Manba / maqola nomi	Asosiy mavzusi / izoh
1	**UNESCO** “Recommendation concerning Technical and Vocational Education and Training (TVET)”	Kasbiy ta’lim (TVET) tamoyillari, kompetensiyalar, ish va ta’lim integratsiyasi haqida xalqaro yondashuv. ЮНЕСКО
2	International Labour Organization (ILO) / UNESCO / World Bank — “Building Better Formal TVET Systems: Principles and Practice in Low- and Middle- Income Countries”	TVET tizimini isloh qilish, mehnat bozori talablariga moslashtirish — global perspektiva. Мировой банк+1

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

№	Manba / maqola nomi	Asosiy mavzusi / izoh
3	UNESCO IITE — “ICT Skills Development in the Republic of Uzbekistan: Insight Report with Recommendations” (2025)	Raqamli kompetensiyalar, kasbiy ta’lim va ICT ko‘nikmalari rivoji; raqamlashtirish zarurati. iite.unesco.org
4	UNESCO- UNEVOC — “Skills for work and life” (TVET ning ish va hayot uchun ko‘nikmalar)	Kasbiy ta’limning mazmuni, ko‘nikma va kompetensiyalar zaruriyati haqida umumiy konsepsiya. ЮНЕСКО+1
5	Kasbiy kompetensiya tushunchasi va uning mohiyati, muallif: Faroxat Mirzayeva	Kompetensiyalar modeli, kompetensiyaga asoslangan yondashuv, baholash me’zonlari. maktabgacha-va-maktab-talimi-jurnal.uz
6	Bo‘lajak o‘qituvchilarda kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish va takomillashtirish yo‘llari, muallif: Sarvinoz Ibodova	Pedagogik yondashuvlar, kompetensiyaga asoslangan ta’lim, interfaol metodlar. maktabgacha-va-maktab-talimi-jurnal.uz
7	Kasbiy ta’limda o‘quvchilarning raqamli kompetensiyasini shakllantirish va baholashning innovatsion yondashuvlari, muallif: Zuhra Maxkamova	Raqamlashtirish, raqamli kompetensiyalar, baholash – zamonaviy kontekstda. yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz+1
8	Kasbiy ta’lim jarayonida texnologiya o‘qituvchilarining loyihalash faoliyatini shakllantirish metodikasi, mualliflar: Sardor Normuhamadovich Abdiraxmanov va Xumoyiddin Abdug‘afforovich Turayev	Innovatsion pedagogik metodlar, loyihaviy yondashuv va kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish. science-technology.uz+1